

Meža sertifikācija 08.11.2023

Jānis Švirksts

Sertifikācijas mērķis

- Novērtēt atbilstību piemērojamo standartu prasībām
- Veikt objektīvu plānoto un veikto darbību izvērtējumu
- Sertifikācija attiecas uz objekta, personas vai organizācijas noteiktu pazīmju apstiprināšanu. Šo apstiprinājumu bieži, bet ne vienmēr nodrošina kāda veida ārēja pārskatīšana, izglītība, novērtēšana vai audits

Populārākās Mežu sertifikācijas sistēmas

Atbilstoši jaunākajiem datiem uz 2021. gada vidu, mežu platība, kas ir sertificēta atbilstoši abām shēmām: FSC and PEFC ir aptuveni 95 miljoni hektāru.

BM Certification sniedz FSC Mežu apsaimniekošanas sertifikācijas pakalpojumus sadarbībā ar [SCS Global Services](https://www.scsglobal.com/) (licenses kods FSC-A000521).

<https://cdn.pefc.org/pefc.org/media/2021-03/b402c56b-78b2-496b-91ae-76f0008473b8/404e3c25-9e81-5d4c-a9d0-28bd3ee42478.pdf>

Sertifikācijas sistēmas

- FSC (Forest Stewardship Council) ir globāla bezpeļņas organizācija, kura izveidota, lai veicinātu atbildīgu meža apsaimniekošanu visā pasaulē.

<https://lv.fsc.org/lv-lv/fsc>

- PEFC (*Programme for the Endorsement of Forest Certification*) jeb Meža sertifikācijas sistēmu novērtēšanas programma ir starptautiska, nevalstiska, neatkarīga bezpeļņas organizācija, kas veicina ilgtspējīgu meža apsaimniekošanu.

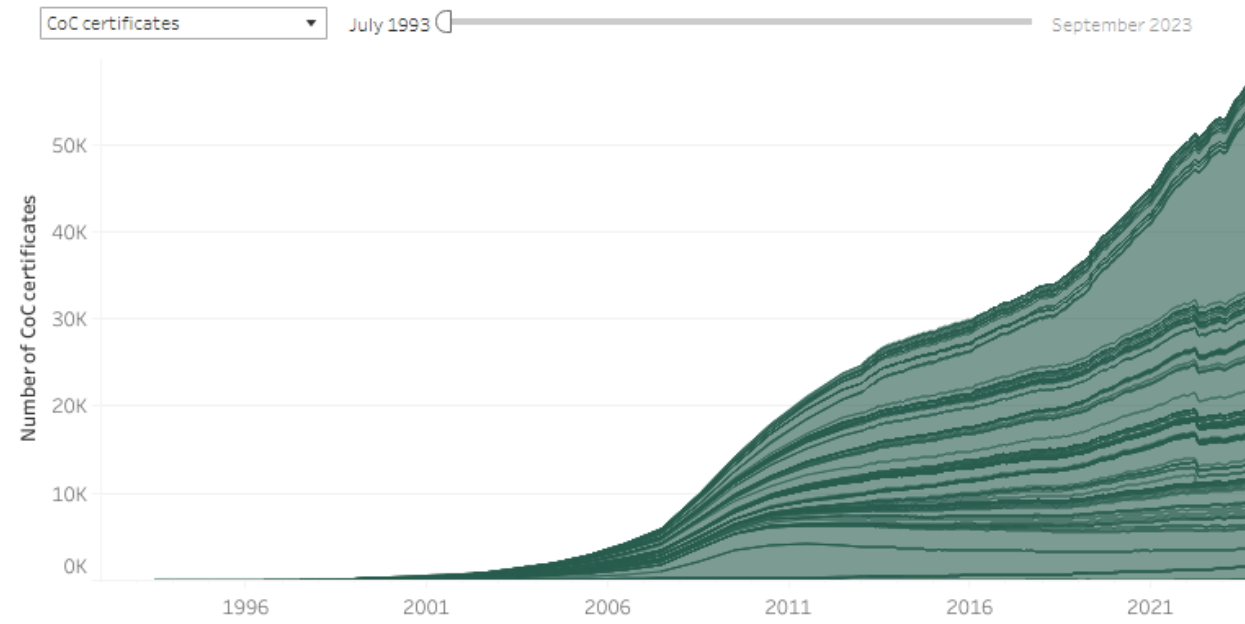
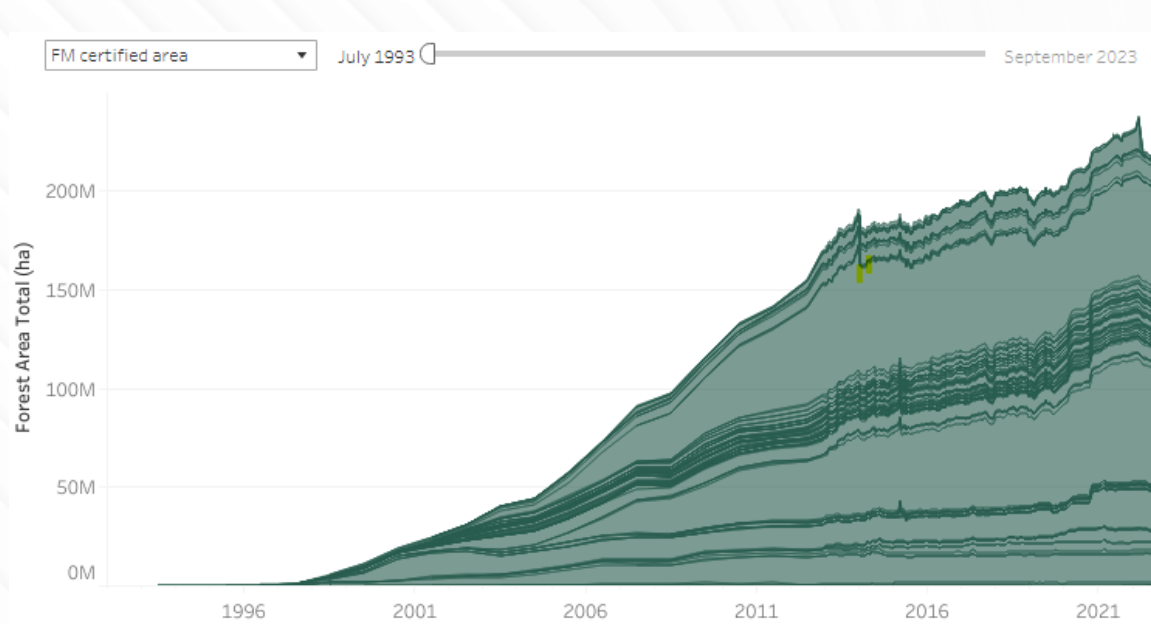
<http://pefc.lv/par-pefc/pefc-sistema>

Sertifikācijas veidi

- Mežu apsaimniekošana
- Piegādes ķēdes sertifikācija
- Grupu sertifikācija (Kā mežiem, tā arī piegādes ķēdēm)

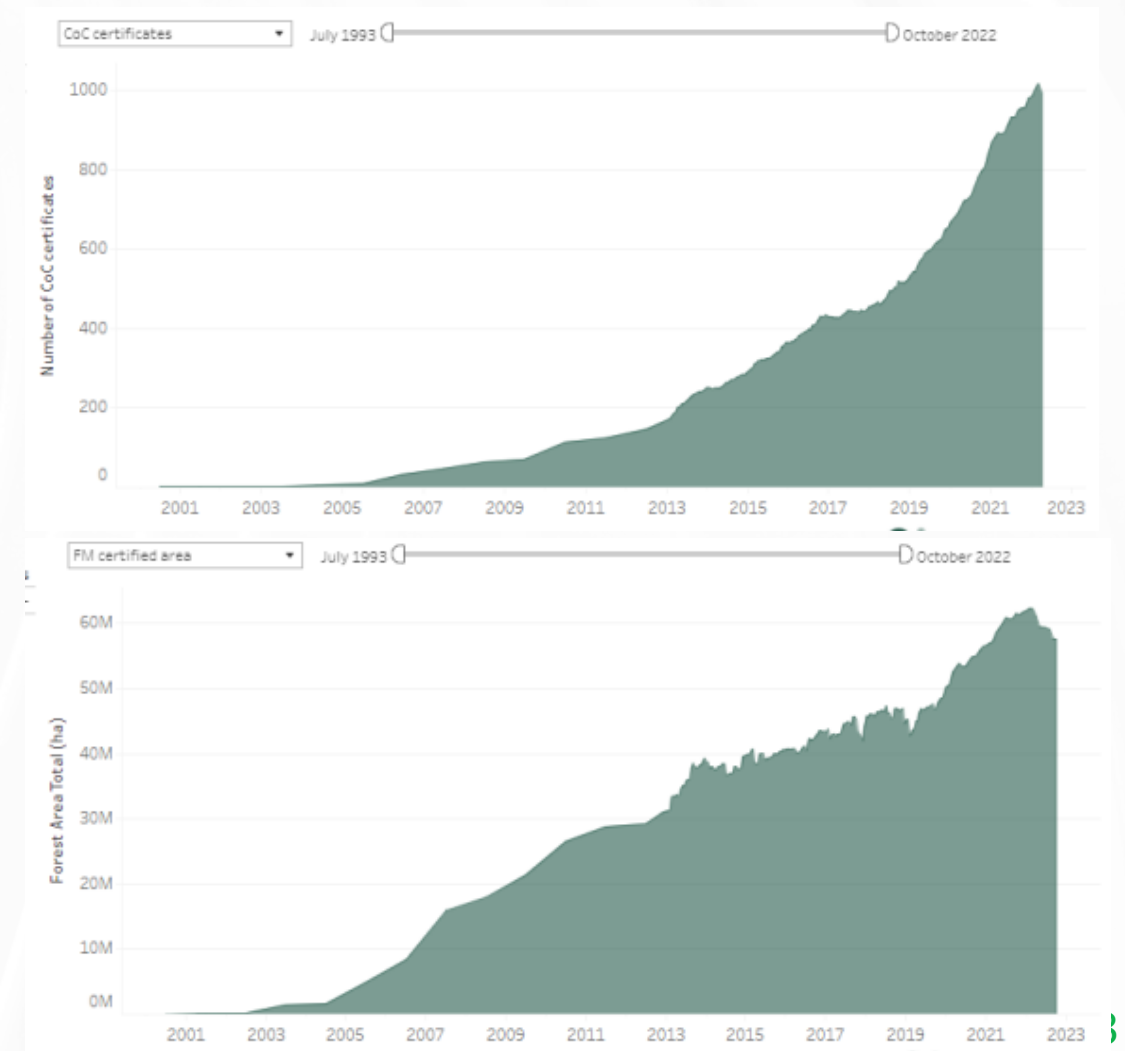

FSC sertifikācija Pasaulē

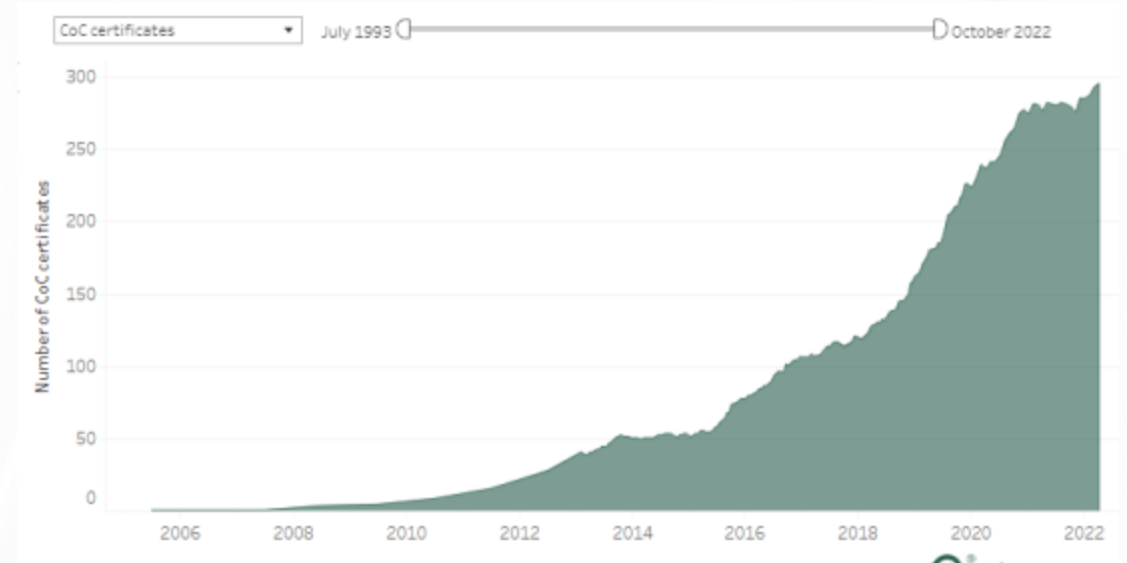
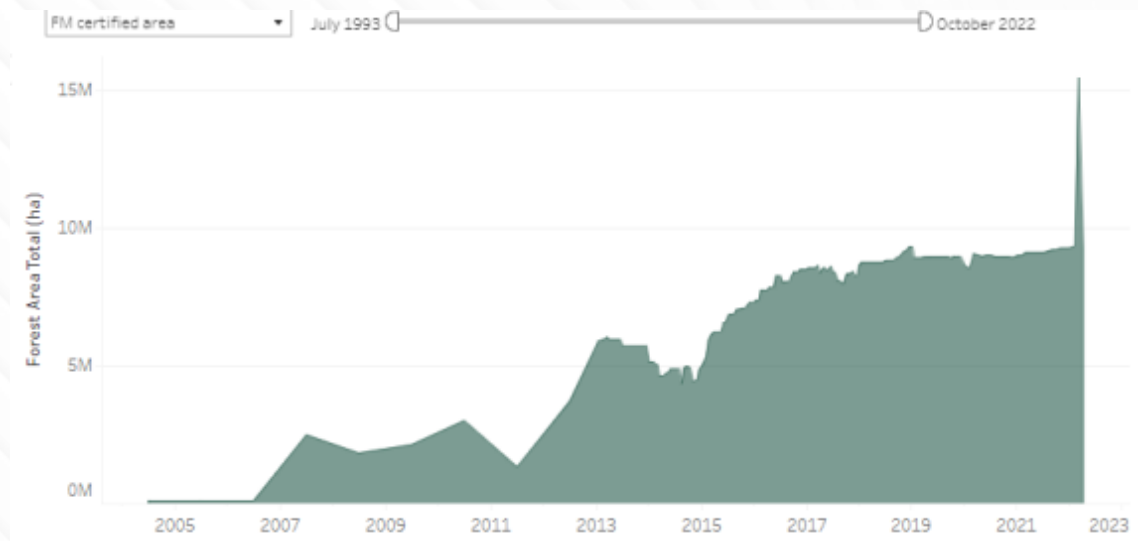

Krievijas ietekme uz sertificētajām platībām Pasaulē

- FSC aptur sertifikātus Krievijā un Baltkrievijā un bloķē visus kontrolētās koksnes sūtījumus no abām valstīm.
- Krievijas un Baltkrievijas koksne un tās izstrādājumi nevar tikt pārdoti kā FSC sertificēti nekur pasaulē.

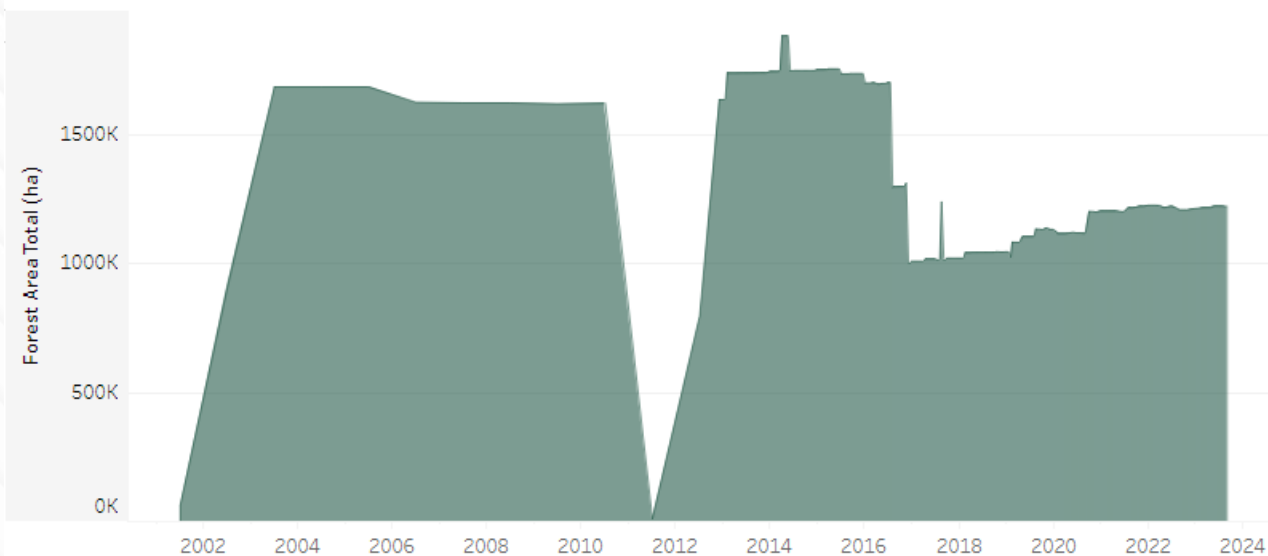

Baltkrievijas ietekme uz sertificētajām platībām Pasaulē

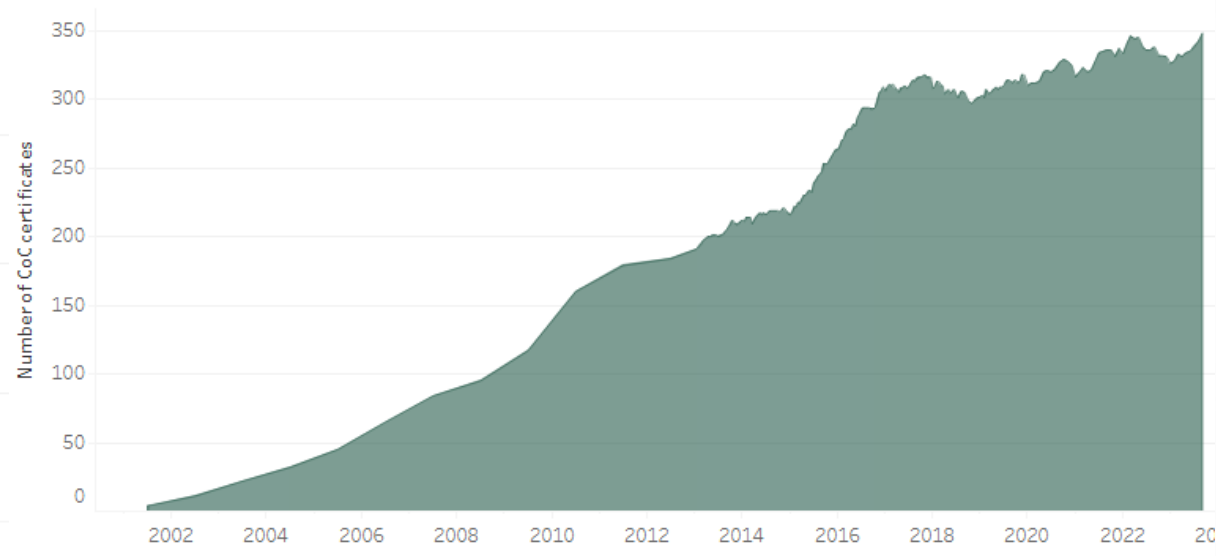

FSC Sertifikācija Latvijā

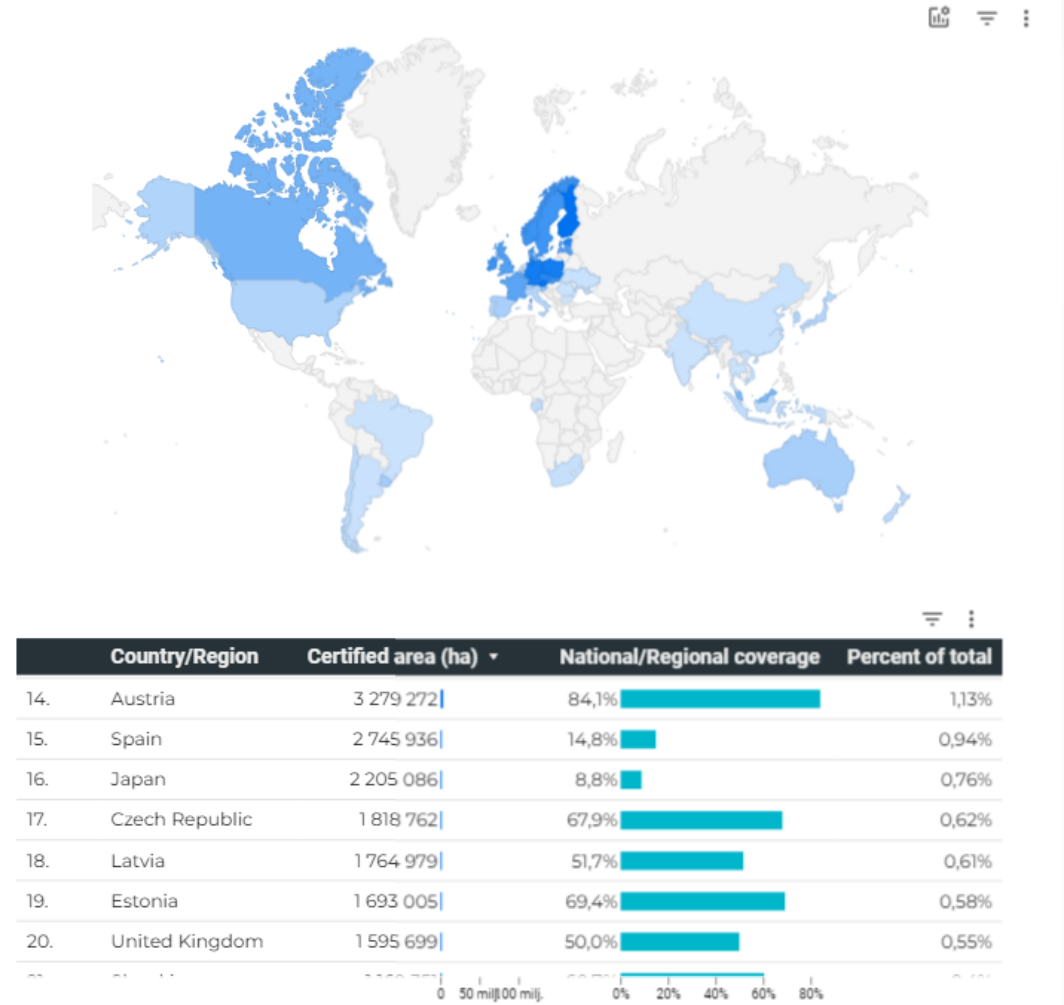
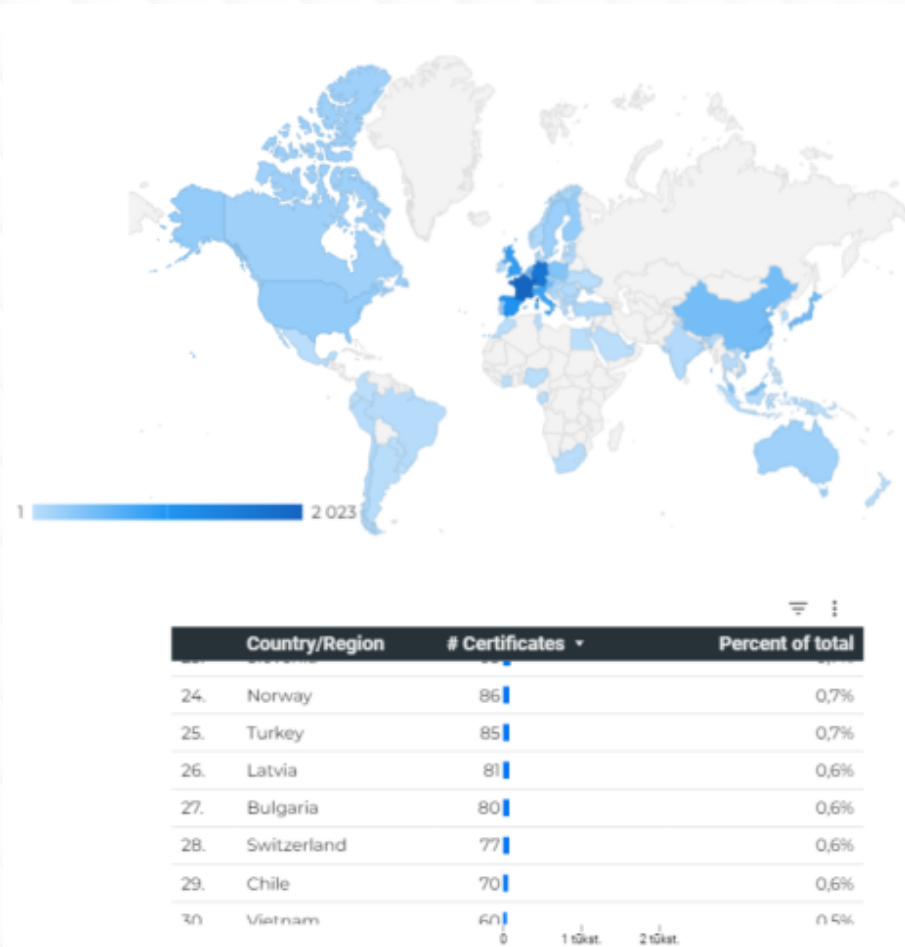
FM certified area July 1993 September 2023

CoC certificates July 1993 September 2023

PEFC Pasaulē: 291 milj. ha

PEFC Mežu apsaimniekošanas standarta struktūra

1. Kritērijs. Meža resursu pārvaldīšana un atbilstošu pasākumu veikšana to ieguldījuma palielināšanai globālajā oglekļa apritē
2. Kritērijs. Meža ekosistēmas veselības un vitalitātes uzturēšana
3. Kritērijs. Meža produktīvo funkciju (koksnes un nekoksnes) uzturēšana un veicināšana
4. Kritērijs. Meža ekosistēmas bioloģiskās daudzveidības uzturēšana, aizsardzība un atbilstoša veicināšana
5. Kritērijs. Aizsardzības funkciju uzturēšana un atbilstoša veicināšana mežu apsaimniekošanā (īpaši attiecībā uz augsni un ūdeni)
6. Kritērijs. Citu sociāli ekonomisku funkciju un nosacījumu uzturēšana

FSC – Jauns mežu apsaimniekošanas standarts

- Standarts stājies spēkā: 15.07.2023
- Pārejas periods līdz 15.07.2024
- Sertifikāti, kas izdoti uz vecā standarta pamata spēkā līdz 15.01.2025

Dokumenta kods	FSC-STD-LVA-01-2023 LV
Statuss	Apstiprināts
Standarta darbības joma	Visi meža tipi (vairāk informācijas sadaļā "A.2. 'Standarta darbības joma'")
Apstiprināšanas datums	2022.gada 20.Decembris
Standarta apstiprinātāja iestāde	FSC Politikas un Standartu komiteja
Publikācijas datums	2023. gada 18. Aprīlis
Spēkā stāšanās datums	2023. gada 15. Jūlijs
Pārejas periods ¹	12 mēneši no spēkā stāšanās datuma
Spēkā līdz	Līdz standarta pārskatīšanai, aizstāšanai vai atsaukšanai
Standarta izstrādātājs	Standartu izstrādājusi Tehniskā Darba Grupa (TDG), ko ir izveidojis FSC Starptautiskais Centrs – Izpildījuma un Standartu nodaļa
FSC Izpildījuma un Standartu nodaļas kontaktinformācija:	FSC International Center - Performance and Standards Unit - Adenauerallee 134 53113 Bonn, Germany ☎ +49-(0)228-36766-0 ☎ +49-(0)228-36766-65 ✉ psu@fsc.org
© 2023 Forest Stewardship Council, A.C. Visas tiesības ir aizsargātas. FSC®F000100	
Neviena šī darba daļa, uz kuru attiecas izdevēja autortiesības, nedrīkst tikt reproducēta vai kopēta jebkādā formā un veidā (grafiski, elektroniski, mehāniski, ieskaitot fotokopēšanu, materiāla ierakstīšanu, materiāla audio ierakstīšanu vai izmantojot informācijas meklēšanas sistēmas) bez izdevēja rakstiskas atļaujas.	
Forest Stewardship Council (FSC) ir neatkarīga, nevalstiska bezpeļņas organizācija, kas ir dibināta, lai veicinātu viedei atbilstošu, sociāli izdevīgu un ekonomiski pamatotu pasaules mežu apsaimniekošanu.	
FSC vīzija ir mežu patiesās vērtības atzīšana un tās pilnīga iekļaušana sabiedrībā visā pasaulē. FSC ir vadošais katalizators un noteicošais spēks labākai mežu apsaimniekošanai un tīrus pārveidošanai, nodrošinot mežu ilgtspējīgu un cieņpilnu izmantošanu, saglabāšanu un atjaunošanu.	

¹ Pārejas periods ir laiks, kurā paralēli notiek jaunās standarta versijas ieviešana un vecās standarta versijas pakāpeniska pārtraukšana. Sešus (6) mēnešus pēc pārejas perioda beigām sertifikāti, kas izsniegti saskaņā ar standarta veco versiju, tiek uzskatīti par nederīgiem.

FSC Mežu apsaimniekošanas standarta struktūra

- 1. Princips: Likumu ievērošana
- 2. Princips: Nodarbināto tiesības un darba apstākļi
- 3. Princips: Pamatiedzīvotāju tiesības – Nav piemērojams Latvijā
- 4. Princips: Attiecības ar vietējo sabiedrību
- 5. Princips: Ieguvumi no meža
- 6. Princips: Ietekme uz vidi un vides vērtības
- 7. Princips: Apsaimniekošanas plānošana
- 8. Princips: Monitorings un novērtēšana
- 9. Princips: Īpaši saglabājamās vērtības
- 10. Princips: Apsaimniekošanas darbību īstenošana

Standartu prasības «skaitļos»

- Aizsargājamo teritoriju tīkla elementi veido vismaz 10% no apsaimniekojamās teritorijas platības. (FSC)
- 10 Ekoloģiskie koki (FSC)
- 5 atmiruši stumbri vai to daļas (FSC)
- Ciršanas tāmes 5 un 10 gadu periods (FSC un PEFC)
- Transformācijas – 5% (FSC un PEFC)

Kopējais FSC un PEFC

- Veicina ilgtspējīgu mēžu apsaimniekošanu
- Starptautiski atzīti sertifikāti
- Ikgadēji auditi
- Droša darba un vides aizsardzības jautājumi (MK noteikumu izpilde)

Atšķirīgais FSC un PEFC

- PEFC augstākā standarta lokalizācija
- Starptautiskās vides organizācijas biežāk lobē FSC
- PEFC – vietēja akreditācija; FSC – monopolizēta
- FSC šobrīd pieprasītāks Latvijas eksporta tirgos
- Pieeja aizsardzības teritoriju tīkla veidošanā
- Ieinteresēto pušu klasifikācija un iesaiste

Sertifikācijas process

Pieteikums

Publiskās konsultācijas

Dokumentācijas pārbaude

Lauka audits

Lēmuma pieņemšana

Audits

Audita atklājumi

- Izvirzot neatbilstības, neatkarīgajiem auditoriem, tās ir jāpamato ar atbilstošiem pierādījumiem un jānosaka termiņš neatbilstību novēršanai.
- **Atklājumi pēc to būtiskuma tiek iedalīti:**
 - **Novērojumos;**
 - **Nebūtiskās neatbilstībās;**
 - **Būtiskās neatbilstībās.**

Piemēri

Piemēri

Piemēri

Ko sagaidīt nākotnē

- Sertifikācija - License pārdot produkciju Pasaules tirgos
- Jauns PEFC Mežu apsaimniekošanas standarts
- Atbilstība RED direktīvas prasībām
- FSC Valsts mežos

Prezentācija sagatavota Tiešsaistes vebināra "Meža sertifikācija" projekta "Izglītojoša satura izstrāde par mežsaimniecības jautājumiem 2023" ietvaros

Kontakti

BM Certification SIA

 +371 67772135

 info@bmcertification.com

 Jūrkalnes iela 15,
Rīga, LV-1046, Latvija